

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050, interurban 2050
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Miklošičeva c. 5 (paviljon)
Poštni ček. račun, Ljubljana 15.179
Telefon šte. 3030

Predsednik vlade v Sarajevu

Gospodarsko in zdravstveno stanje v Bosni vedno boljše

Beograd, 15. sept. AA. Danes ob 9. dop. je predsednik vlade in notranji minister general Živković došel iz Ilidže v sarajevsko veliko županijo, kjer ga je sprejel veliki župan Milan Nikolić ter mu podal poročilo o stanju poslov v uradih ter o splošnih razmerah v oblasti. Zatem je predsednik vlade sprejel veterinarskega referenta inspektorja A. Bukoviča, ki mu je poročal o stanju živinoreje poudarjajoč, da je oblast zelo ugodna za razvoj živinoreje, da ima dosti ovc in dobre kvalitete, nadalje da je dosti goveje živine, svinj je nekoliko manj, vendar pa se vsako leto množe in oplemenjujejo, ker se gospodarjem dajejo na razpolago plemeniti pasem. Za oplemenjevanje goveje živine je na razpolago 120 bikov-plemenjakov pingavske pasme, ki se vsako leto pošiljajo po okrajih in občinah. Istotako obstoji žrebčarna z 58 arabskimi konji, ki se prav tako pošiljajo po okrajih zaradi oplemenjevanja. Zdravstveno stanje živine je dobro. Predsednik vlade, general Živković je bil zadovoljen z dobljenimi obvestili ter je priporočil inspektorju Bukoviču, naj

se med narodom v započetni smeri čim več dela, narod poučuje ter prireja po možnosti pogoste gospodarske razstave.

Nato mu je prosvetni referent Djordje Kovačević poročal o stanju osnovnih in srednjih šol ter o uspehih v njih. Osnovnih šol je 115, 25 se jih gradi in bodo že letos dovršene, tako da bo prišla na 2500 prebivalcev po ena šola. Število šol in uspehi v njih so zadovoljivi.

Sanitetni referent dr. Verner je poročal predsedniku vlade o zdravstvenem stanju med narodom, ki je dobro. Epidemij ni, razen nekoliko škrlatinke in endemične sifilis v dveh okrajih. V oblasti je 15 ambulanc in 2 protivenerični ambulanci, iz katerih se vodi borba proti kužnim in drugim boleznim ter poučuje ljudstvo v higijenskem oziru. Tudi njemu je predsednik vlade priporočal, naj zdravniki čim več hodijo med narod.

Kmetijski referent dr. Mehmed Alija Janović je poročal predsedniku vlade o kmetijskih razmerah in o stanju letine, ki je letos rekordna,

ker znaša žetveni pridelek nad 8000 vagonov, dočim je v letih 1923 do 1927 znašal po 5000 vagonov na leto. V tej oblasti poljske miši niso povzročile posebne škode v sled pravočasnega boja proti njim. Sliv je dosti in so dobre. Ponekod so se pojavile drevesne uši, ki pa bodo zatrite.

Za tem je sprejel predsednik vlade komisarja oblastne samouprave Mehima Spaha, ki mu je poročal o stanju oblastnih poslov in o programu bodočega samoupravnega dela. Predsednik vlade je nato obiskal vse važnejše državne urade, kjer se je povsod prepričal o dobrem poslovanju uradov.

Končno je obiskal general Živković še oblastno bolnico in se zlasti zanimal za otroški oddelek, kjer je zasedenih 840 postelj. Predsednik vlade je povsod našel red in čistost. Končno je obiskal tudi sosedno umobolnico, ki je zelo prenapolnjena, ker sprejema bolnike iz vsega ozemlja Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Črne gore. Ob 12.30 se je predsednik vlade vrnil nazaj na Ilidže.

Kralj v Bosni

Sarajevo, 15. sept. AA. Danes je kralj z maršalom dvora polkovnikom Dimitrijevičem napravil izlet preko Konjiča in Jablanice na Prenj planino.

Letalske nesreče v Franciji

Pariz, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Na vojaškem letališču pri Chartresu se je pripetila težka letalska nesreča, ki je zahtevala štiri žrtve. V soboto ob 9 zvečer se je dvignil v zrak metalec bomb 22. francoskega letalskega oddelka, tipa »Goliath«, da bi izvršil nočne poizvedbe. V letalu so bili pilot, radiotelegrafist, kaplar in seržant. Ob 10 zvečer se je letalo iz neznanih vzrokov vžgalo in se takoj nato prevrnilo. Seržanta in kaplarja so izvlekli izpod ruševin vsa zoglenela. Nedaleč od njiju je ležalo truplo ubitega radiotelegrafista. Pilot je mogel s pomočjo padala še ob pravem času skočiti z letala, vendar pa se mu je med padcem padalo raztrgalo, pilot je strmoglavil na tla in se ubil.

Kongres evropskih mest

Rim, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Jutri se začne kongres evropskih mest, na katerega so do pred nekoliko dnevi prijavi udeležbo zastopniki iz 135 različnih evropskih mest. Kongres se bo bavil predvsem z vprašanjem velikih mest.

Ortodoksní židi proti vsežidovski organizaciji

Dunaj, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Na današnji plenarni seji drugega svetovnega kongresa »Agudas Israel« se je objavil sklep sveta rabinov, po katerem je vstop organizacije »Agudas« v »Jevfik« agencijo iz verskih razlogov nedopusten.

Zastopnik Južne Afrike pri D. N.

London, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Južnoafriška vlada je sklenila, odposlati v Društvo narodov akreditiranega zastopnika, da bo v Društvu narodov zastopal južnoafriške interese. Na to mesto je bil imenovan major Pienaar, ki bo dospel v Zenevo meseca oktobra.

Razbojnik Babani zopet ušel

Pariz, 15. sept. (AA.) »Havas« javlja iz Aten, da so rodbine oseb, ki so jih ujeli razbojniki, prinesle zahtevano odkupnino na označeno mesto, vendar pa niso mogle najti razbojnikov, ki so pobegnili pred zasledovanjem vojaštva. Grške oblasti demantirajo vest, da je razbojnik Babani ušel nekega bogatega kmeta.

Avstrija za dvig kmetijstva

Dunaj, 15. sept. (Tel. Slov. list.) »Reichspost« poroča, da je avstrijsko finančno ministrstvo pripravljeno, dati za avstrijsko kmetijstvo, ki se priznava nahaja v slabem stanju, na razpolago 6 milijonov šilingov, katere bodo razdelile kmetijske zbornice. Dalje bo ministrstvo v narodnem svetu predlagalo še druge ukrepe, tako n. pr. sistem uvoznih izkaznic za žito in živino. Narodni svet se bo najbrže 26. septembra sestal k prvi seji jesenskega zasedanja.

Belgrajske vesti

Belgrad, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Finančno ministrstvo je odredilo, da se mora ves spirit, ki se bo v sirovem stanju letos in prihodnje leto izdelal v naši državi, rafinirati v tovarni špirta bratov Königsstädter d. d. v Novem Sadu in v centralni rafineriji v Brodu na Savi.

Niš, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Danes so v Nišu na slovesen način proslavili 11. obletnico proboja solunske fronte. Proslavo je organiziral pododbor rezervnih častnikov in bojnikov v Nišu.

Belgrad, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Dne 18. t. m. se vrši v Stari Pazovi povodom ustoličenja prvega evangeljskega slovaškega škofa Adama Bereša velika slovesnost.

Belgrad, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Dosedanji belgradski angleški poslanik Kennard je danes odprtoval na svoje novo službeno mesto v Stockholm.

V Rtanju ponesrečili 3 Slovenci

Trije Slovenci pa so težko ranjeni - Lep pogreb Slovencev

Belgrad, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Med ponesrečenci, ki jih je zahtevala eksplozija v rudniku Rtanj pri Zaječaru, je 6 domačinov iz okoliških vasi, Djira Knez iz Rože pri Sinju ter 3 Slovenci, in sicer Gašper Koprivšek iz Zagorja, rudarski nadzornik, oženjen, zapušča 4 otroke, Jožef Orlica iz Gornje Latvice pri Krškem, rudar, neoženjen in Franc Perš iz Lucovcev, okraj Murska Sobota, rudarski delavec, neoženjen. Tudi med težko ranjenimi sta Slovenca Franc Peja iz Selc pri Litiji, rudar, neoženjen, ter Matija Kōnig iz Kočevja, oženjen, ima 2 otroke.

Danes je prispel na kraj nesreče glavni ravnatelj rudnikov v min. za gozdove in rudnike ing. Gostiša. Včeraj je na mesto nesreče prispela prva komisija, sestojča iz 2 zdravnikov in 1 policijskega uradnika ter je pregledala kraj nesreče in ranjenim rudarjem nudila prvo pomoč. Pogreb žrtve katastrofe se je vršil danes. Trupla domačinov so oddali sorodnikom, med tem ko so ostale štiri žrtve pokopali v Boljevcu. Pogreba Slovencev se je udeležila ogromna množica ljudi ter uprava rudnika in vse oblasti. Njihove krste so bile zasute s cvetjem. Danes je na mesto nesreče prispela posebna komisija, ki

jo je poslalo ravnateljstvo rudnikov iz Belgrada. V komisiji so bili ing. Gojković, ing. Tošanović, tajnik Delavske zbornice v Belgradu Belič, ing. Schwarzkopf in ing. Blažek ter večje število nadzornikov. Ta komisija je skupno z rudniškim ravnateljem Holikom in lastnikom rudnika bratoma Münch pregledala mesto nesreče ter vse ostale rove v rudniku. Komisija ima namreč nalogo, da ugotovi pravi vzrok nesreče. Po dosedanjih podatkih je verjetno, da je nastala nesreča radi počene ali razbite svetilke, radi česar se je vnel plin.

Desničarji aranžerji bombnih atentatov

Atentatorji v Nemčiji še ne mirujejo

Hamburg, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Na policijskem predsedništvu v Altoni je bila danes dopoldne konferenca vseh oblastev, ki vršijo poizvedbe radi zadnjih bombnih atentatov. Na konferenci so se posvetovali o dosedanjem stanju poizvedb ter se je po natančnem pregledu obširnega pismenega zaplenjenega materiala in številnih izpovedi prič izdala sledeča uradna objava: »Dognalo se je, da so se razni bombni atentati, od katerih se je večina mogla že popolnoma pojasniti, bili izvršeni po enotnem političnem pokretu desnoradikalnih aktivistov. Kot središče tega gibanja je po vsej verjetnosti smatrati glavno mesto Berlin. Od 11 oseb, ki so bile prijete v Berlinu, jih bo jutri 7 izročenih pristojni:

mu sodniku, in sicer Ernest Salomon, Gerhart Plaass, Erich Thimm, Herbert Mittelsdorf, Kurt Rostentscher, Henrik Bauder in Viljem Wilski. Ostali štirje: Jurij Kruschki, Werner Lass, dr. Salinger in Techow bodo jutri dopoldne izpuščeni, ker dokazni material za njihovo krivdo ni zadosten. Od 24 oseb, ki so bile aretirane v Altoni, je 23 krivda že toliko dokazana, da bo policija izposlovala sodno zaporno povelje. Med njimi so vodilne osebnosti Landvolkovega pokreta, posebno duševni vodja Klaus Heim in nastavljenec lista »Landvolkzeitung«.

Hamburg, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Zdi se, da gre narodnim socialistom navzlic vsem zagotovilom in trditvam za to, da še nadalje po-

vzročajo vznemirjenje med prebivalstvom in da v ta namen fingirajo atentate. Preteklo noč ob 1 so na cesti Segeberg—Hamburg vprizorili v kraju Nahe fingiran bombni atentat. Pred hišo lovca Meistra so našli zaboj od sirovega masla, v katerem se je nahajala ura budilka in prazna steklenica. Obe sta bili med seboj zvezani z vrvicami. Stvar je natanko izgledala tako kot peklenški stroj. V tem primeru pa je policija hitro zasledila storilce. Bili so to štirje narodnosocialni delavci, ki so svoje dejanje priznali. Prebivalstvo v okolici je vznemirjeno, ker so se tudi drugi atentati Landvolka začeli z ravno tako igro, kateri so potem sledili napadi z lahкими ročnimi granatami.

Razbojništvo na Bolgarskem

Sofija, 15. sept. (Tel. Slov. l.«) Včeraj popoldne je na cesti iz Vidina v Novo selo napravilo zasedo 5 do 6 oboroženih in maskiranih roparjev ter popolnoma oropalo vse potnike, ki so prišli mimo. Ker je bil v Vidini tržni dan, je bil na cesti živahen promet, tako da so roparji napravili dobro kupčijo. Ker se jim nihče ni upiral, so roparji dosegli svoj namen brez preliivanja krvi. Proti večeru so roparji zapovedali svojim žrtvam, da se morajo vleči na tla z obrazom proti zemlji in zapreti oči. Nato so roparji pobegnili. Šele več ur pozneje jih je rešilo orožništvo in začelo zasledovati roparje, toda brezuspešno.

Zopet rudniška eksplozija

Saarbrücken, 15. sept. (Tel. Slov. list.) V rudniku Klein-Resselu blizu deželne meje se je davi pripetila eksplozija, pri kateri so bili ubiti trije rudarji, trije pa so bili ranjeni. Rudnik zapljuje 400 delavcev.

Iz nezdravih razmer v prepir in smrt

Maribor, 15. sept. (Tel. Slov. list.) Danes se je zopet pripetil žalosten slučaj, ki kaže na nezdrave razmere, v katerih živijo nižji sloji. 34-letni ključavničar Friderik Škof, nameščen v tovarni Hutter, je del časa živel s 50-letno zasebno Alojzijo Drogenik, stanujočo v Studencih. Tekom časa je prišlo med njima do sporov ter se je Škof nato preselil v Krčevino ter pričel zahajati k drugi. Radi tega je prišlo med Drogenikovo in Škofom do še hujših ncsoglasij ter je Drogenikova na račun hrane in stanovanja, ki ga je imel Škof pri njej, zahtevala 5200 Din, kar pa Škof ni maral plačati. Zato se je Drogenikova prejšnji teden oglasila na Koroški cesti 47 ter odnesla nekaj Škofovega perila domov. Škof je šel nato danes k Drogenikovi v Studence, kjer je med njim in Drogenikovo prišlo do ponovnih prepir, nato pa do dejanskega spopada, pri katerem je Škof sunil Drogenikovo na tla, ki je tako nesrečno priletela na neki stol, da se je takoj onesvestila. Rešilni oddelek je nato Dro-

Motociklistične nesreče pri Trojanah

Včeraj so se vršile na Trojanah motociklistične dirke. Po pripovedovanju soudeležencev se je pripetila pri teh dirkah cela vrsta motociklističnih nesreč, največ pa se jih je pripetilo pri dopoldanskim ocenjevalni vožnji. Kakor zatrjujejo udeleženci, se je pripetilo na trojanskem klancu vsega skupaj dvanaest nesreč, nekaterih prav težkih. K sreči ni noben ponesrečenec v smrtni nevarnosti. Ponesrečence so prepeljali v ljubljansko bolnico, nekaj v celjsko, nekaj pa jih je ostalo v domači oskrbi.

Več investicij!

Dokazano je že več ko enkrat, da ima naš narod, odkar je zaprt Amerika, od izseljevanja težko izgubo, a tudi izseljenci sami pridejo le v izjemnih slučajih do blagostanja. Deficit izseljevanja je torej dvakraten. Zato je treba izseljevanje preprečiti, kar pa je mogoče le na ta način, da dobe ljudje doma dovolj dela, ki pa mora biti sveta tudi tako plačano, da se delo izplača. Le v tem slučaju ne bo tujina za delavce vabljalna in le v tem slučaju bo mogoče omejiti izseljevanje.

Da pa dobe ljudje dovolj dela doma, so potrebne investicije. Imamo vsako leto okoli 6000 prirastka na delavnih ljudeh. Naravno je, da tega števila stara podjetja ne morejo zaposliti, temveč da treba otvoriti nova podjetja oziroma zaposliti ljudi v domači industriji. Le bežen pregled izdelkov, ki jih uvažamo, dokazuje, da je vse polno izdelkov, ki bi jih lahko sami izdelovali, a jih uvažamo, ker se pri nas ne izdelujejo. Mi torej taka podjetja iz gospodarskih razlogov potrebujemo in dana je tudi vsa podlaga, da bi ta podjetja mogla uspevati in celo prav dobro uspevati. Ustanavljanje takih novih podjetij bi torej bilo zelo rentabilno in v nova podjetja naložen denar bi se dobro obrestoval. Samo v eni točki bi bilo investiranje v taka podjetja rizično, če bi bila namreč ta slabo vodena. Ali ta napaka je čisto nepotrebna in zato lahko premagljiva.

Sicer pa so nam tuji več ko dokazali, kako se investicije pri nas izplačajo. Iz Poljske in Češkoslovaške so za svoj denar zelo skrbni ljudje ustanovili pri nas celo vrsto tovarnen. In vse te fabrike se jim dobro obrestujejo, zakaj ne bi mi sledili njih primeru?

Nismo sicer bogat narod, a nekaj denarja le imamo in vsako leto je prihranek našega ljudstva tako velik, da bi mogli nekaj investirati. To tem bolj, ker vsi znaki kažejo, da se gospodarska kriza vendarle približuje svojemu koncu. Vedno večja je zato potreba, da se pravočasno pripravimo, da v dobi konjunktura ne ostane ves dobiček tujcu.

Seveda pa bi morale tudi javne oblasti in ne samo zasebniki skrbeti za investicije. V enem svojih prejšnjih člankov smo že opozorili, da treba zboljšati naše ceste, ker brez tega ni mogoče dvigniti tujkega prometa. Že pa postaja tudi vedno bolj potrebna velika hotelska družba, ki bi zgradila po vsej Sloveniji moderne hotele. Tudi tu bi mogli zaposliti velik del našega delavstva.

Razveseljevo znamenje je, da imajo naše občine veliko smisla za investicije. Tako bo Ljubljana razširila tramvaj in kakor se govori, bo celo regulacija Ljubljane prišla na vrsto. A še več treba storiti. Ljubljana nujno potrebuje svojo tržnico in stojnice v šolskem drevoredu naj že enkrat izginejo. Tržnica je bila na programu že davno pred vojno, a še do danes ni doživela svojega ureditvenja. In vendar ni stvar tako težko izpeljiva, ker se tržnica mora izplačati. Ni nobenega dvoma, da bi bili vsi prostori v tržnici oddani in treba je le izračunati rentabilni račun za zgradbo tržnice in potem se bo z lahkoto dobil denar za njeno zgradbo.

Potrebno pa bi bilo, da bi tudi država skrbela za večjo zaposlitev ljudi. Predvsem je vedno bolj nujno, da se zgradi zveza Slovenije z morjem. Že iz strogo gospodarskih razlogov je treba dati Sloveniji to zvezo, pa tudi iz čisto fiskalnih, ker je nedvomno, da bo ta zveza znatno povečala državne dohodeke. Nadalje bi bilo potrebno, da bi država znatno podprla stanovanjsko akcijo. Po mestih so potrebne nove šole, tudi uradni prostori postajajo že marsikje pretisni.

Poleg javnih del pa bi morala domača industrija zboljšati položaj našega kmeta in delavca. V zadnjem času se je za razvoj domače industrije tudi v resnici že nekaj storilo. A še več je treba storiti! Zlasti pa je treba ljudem postaviti potrebne stroje proti nizkim mesečnim odplačilom na dom. Obenem pa je treba tudi organizirati prodajo teh doma izdelanih izdelkov.

Glavno pa je, da se z investicijami prične in sicer z izdelavo onih stvari, ki jih v največji meri uvažamo. Moramo se gospodarsko že enkrat osamosvojiti in ker bi pri tem tudi preskrbeli naše ljudi z delom, so investicije v ta namen že celo potrebne. Treba pa je pričeti z delom in ne samo govoriti, če hočemo priti iz svoje revščine. Izhod iz revščine je le v povečani produktivnosti zemlje, to je v investicijah.

ZNAMKE

Proda se par tisoč različnih znamk po nizki ceni. Naslov: Fran Ksav. Ažman, Javornik, Gorenjsko.

A. Verbajš d. z. Ljubljana

Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Tovarniška zaloga vsega elektroinst. materiala in strojev. — Radiopararovi in njih sestavnih delov. — Medicinski aparati I. t. d. — Izvaja vse vrstne instalacije pod vodstvom strokovnega inženjera.

Načrti in proračuni na zahtevo! Cene priznane najnižje!

Cenejšje kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri TRPIN, Maribor, Glavni trg št. 17

Udržal odstopi kot vojni minister

Praga, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Kakor doznava Vaš dopisnik, bo začetkom prihodnjega tedna ministrski predsednik Udržal, ki obenem vodi vojno ministrstvo, podal demisijo kot vojni minister. Na njegovo mesto pride drug eksponent agrarne stranke. Demisijo utemeljuje Udržal s tem, da radi preobremenitve ne

more več voditi dveh ministrstev. Pravi vzrok je pa ta, da ni več računati s tem, da bi se še vrnil prejšnji ministrski predsednik Švehla, radi česar so koalirane stranke silele Udržala, ki se je dosedaj smatral samo za namestnika Švehle, da definitivno prevzame mesto ministrskega predsednika.

Indija ne postane dominion

London, 15. sept. (Tel. Slov. listu.) Po poročilu »Sunday Times« je prišlo v komisiji za indijsko ustavo glede višine koncesij, ki naj se dajo Indiji, do soglasja. Komisija bo sestavila poročilo in ga razdelila v posamezna poglavja, katera pa bodo v bistvu povedala svoje mnenje samo negativno in nasvetovala, kaj se Indiji ne dovoli. Indija ne bo dobila niti pravic niti ustave enakopravne zvezne države ter je komisija odklonila dominijanski statut. Anglija si pridrži

pravico do brambe Indije, do zastopanja pri inozemskih državah in trgovinske politike. Indijska centralna vlada, to je podkralj s svojimi uradniki, si obdrži neomejeno pravico za varstvo miru in reda. Provincialna zastopstva in parlamenti se bodo v bodoče bolj prilagodila lokalnim potrebam. Angleške koncesije se bodo torej omejele na nekatere majhne upravne reforme.

„Zeppelin“ svojemu kapitanu

Friedrichshafen, 15. sept. (Tel. Slov. l.) Zrakoplov »Zeppelin« bo v torek jutraj med 4. in 6. uro startal za 24 urni polet preko Nemčije. Namen je v glavnem ta, pozdraviti z zrakoplovom dr. Eckenerja, ko se z ladjo vrne iz Amerike v Hamburg. Ker zrakoplov v Ham-

burgu ne more pristati, se bo dr. Eckener takoj z vlakom odpeljal v Berlin. Tudi zrakoplov bo odplul tja in v Berlinu pristal. Od Berlina se bo dr. Eckener z zrakoplovom vrnil v Friedrichshafen.

Boj za svetovno prvenstvo v šahu

Wiesbaden, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Danes sta igrala Aljehin in Bogoljubov šesto partijo za svetovno prvenstvo. Bogoljubov je kot beli otvoril igro z damskim kmetom, Aljehin pa se je branil na indijski način. Igra je bila takoj od začetka zelo zanimiva. Po živahnem boju je prišel Bogoljubov v končni igri v boljši položaj in vzel končno enega kmeta. Partija se je po 41. potezi prekinila ter se bo jutri nadaljevala. Malo je verjetno, da bi se Aljehin mogel držati.

Budimpeštanski turnir

Budimpešta, 15. sept. (Tel. Slov. listu.) V 12. kolu šahovskega turnirja so se dosegli nastopni rezultati: Przepiorka je premagal Prokeša v igri z damskim gambitom po Collejevi varianti v 24. potezah. Rubinstein je premagal Monticellija v damskem gambitu po 28 potezah. Steiner pa Havasijs po Retitjevi otvoritvi v 43. potezah. Igra Capablanca-Thomas je ostala po španski otvoritvi remis v 25. potezah. Partija Vajda-Canal pa je bila remis v 32. potezah. Igra van den Bosch-Brinckmann z damskim gambitom je bila po 48. potezi prekinjena. Stanje po 12. kolu: Capablanca 9 in pol, Rubinstein 8 in pol, Tartakower 8, Thomas, Vajda 7 in pol, Przepiorka, Steiner 6, Colle, Havasi, Monticelli 5 in pol, Canal 5, van den Bosch 4 (1), Prokeš 2 in pol, Brinckmann 2 (1).

Boj med Prekmurci in Dalmatinci

Burne ure so doživeli prebivalci Krakovega v noči od sobote na nedeljo. V Mezetovi gostilni na Krakovem je bilo več delavcev, večinoma Dalmatincev in Prekmurcev. Obila pijača je razgrela glave in srca — nakrat so bili vsi silno korajžni. Neki Dalmatinec pa najbolj in sicer toliko, da so se Prekmurci razjezili in ga vrgli iz gostilne. Dalmatince je še ponovno silil v gostilno, toda Prekmurci ga niso pustili. Dalmatincevi rojaki so užaljeni zapustili gostilno in odšli za izgnancem. Skupno so napravili cel bojni načrt ter med silnimi bojnimi krikli, kakor »Šturm! Ajdemo, da padne kučala« etc. navalili na gostilno, katero so junaki branili Prekmurci. Še ob pravem času je prihitela policija, sicer bi nemara razburjeni, vročeglavi junaki res razbili vso krčmo. Tako pa je padla samo ena šipa, en Dalmatinec pa se je ob njej porazil. Več stražnikov je bilo na delu, da so s pendreki pomirili Dalmatince. Še ob isti uri so aretirali tri razgrajene, večeraj jutraj pa dva, razen enega, ki je doma iz Trsta, vse same Dalmatince, doma iz Novega grada. Večeraj so jih na policiji ves dan zasliševali.

Mednarodni žepar aretiran

Precejšnjo senzacijo za Ljubljano pomenja aretacija prosilnega, dolgo iskanega tatu in mednarodnega žepara Ivana Bračuna, doma odnekod iz okolice Brežic. Bračun je bil zasačen v noči od sobote na nedeljo, ko se je splazil na glavnem kolodvoru in ravno hotel izmakniti listnico iz strojevednega suknjaka. Bračunova specialiteta so žepne tatvine na vlakih. V izvrševanju svojega »poklica« je prepotoval več srednjeevropskih držav. Pri njem je policija našla razne potne liste in celo nemško legitimacijo za brezplačne vožnje po železnicah. Naše oblasti ga že leta zasledujejo ter iščejo radi raznih tatvin. Med drugim ga zasleduje samo mariborsko okrajno sodišče radi tatvine manufakture v vrednosti 82.000 Din. Z aretacijo Bračuna je padel policiji v roke torej prav dober in dolgo zaželen plen.

Poštna hranilnica dograjena.

Številni Ljubljančani, ki so se večeraj sprehajali po Aleksandrovi cesti, so v gručah ustavljali pred novim poslopijem Poštne hranilnice in ga občudovali. Večeraj je bil namreč prvi dan, ko je bilo to poslopije rešeno raznih zidarskih odrov okoli sebe in se je pokazalo v vsej svoji imponentni novi krasoti. Morda najlepši del novega poslopija, za katerega je napravil načrte ing. arh. Černivec, je gotovo mogočni portal z dvojnimi napisom (v latinici in cirilici): »Podružnica poštne hranilnice kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Zidarska in stavbena dela pri poslopiju so popolnoma dovršena, manjkajo še mizarstva in ključavničarska dela ter nekatera dela v notranjosti. Po naših informacijah bo poslopije izročeno prometu že v mesecu oktobru. Aleksandrovi cesti in tudi vsej Ljubljani bo novo poslopije v resnici ponos ter okras, prebivalstvu in Poštni hranilnici sami pa v korist.

Dogodki preteklega tedna

V notranji politiki ni bilo nobenih važnejših dogodkov, razven podpis zakona za povzdigi kmetijstva, ki ga nekateri, ne vemo zakaj, imenujejo zakon o povzdigi kmetijstva. Zakon je nad vse važen in kar je glavno, poskrbljeno je tudi za denar, ki je potreben za dvig kmetijstva.

V zunanji politiki pa je pregled dogodkov zelo raznovrsten. Predvsem je treba zabeležiti, da je bil z veliko večino izvoljen v Svet Društva narodov dr. Marinkovič in je tako postala Jugoslavija članica Sveta Društva narodov.

Na zasedanju Društva narodov je zlasti mnogo pozornosti vzbudil Briandov predlog za ustanovitev Združenih držav Evrope ali kakor se na kratko reče Panevropa (Vseevropa). Ta združitev naj bi se izvršila le na gospodarskem polju in naj ne bi bila proti nikomur naperjena. Pri razpravi o tem predlogu se je izkazalo, da je velik del državljanov za ta predlog. Seveda pa ni misliti, da bi bile ustanovljene Združene države Evrope že jutri, toda gotovo je, da se bo pričelo razvijati meddržavno življenje evropskih držav v tej smeri. Zaenkrat se je predlagalo, da bi se za dve leti odpravile sploh vse carine. Če bi ta predlog obveljal, potem bi naša industrija, zlasti ona, ki še ni čisto na višku, precej trpela, zato pa bi dobili kmetijski pridelki boljše ceno in bi se mogli v mnogo večji meri izvažati. Tudi konsument bi pridobil, ker bi padla cena industrijskih izdelkov.

Nad vse važen dogodek je tudi izpraznitev Porenja, ki se je pričela pretekli teden. Izpraznitev je posledica haške konference in prvi pogoj za trajno zблиžanje med Francijo in Nemčijo. To zблиžanje pa je potrebno za evropski mir. Da bi se ta utrdil, se v zadnjem času državniki prav resno trudijo.

V ta namen se vrše med Anglijo in Združenimi državami Sev. Amerike pogajanja za znižanje pomorskega oboroževanja. Kakor je povedal MacDonald na zasedanju Društva narodov, je že skoraj dosežen sporazum v tej stvari. MacDonald odpotuje v kratkem v Ameriko in upa je, da bo potem sporazum o znižanju pomorskega oboroževanja tudi podpisan.

Mussolini je presenetil svet s popolno spremembo svoje vlade. Odložil je skoraj vsa ministrstva, razven predsedstva in notranjega ministrstva. Kralj je nato na Mussolinijev predlog imenoval sedem novih ministrov, večinoma bivših drž. podtajnikov. Italija ima sedaj 14 ministrstev. V soboto je podal Mussolini svoje letno poročilo, v katerem je poudaril velik napredek svoje stranke. Dejal je med drugim, da se fašizem ne spremeni, postane pa čisto državen. Tajniki stranke so državni prefekti. Število velikega fašistovskega sveta se zmanjša. On sam je sicer odložil skoraj vsa ministrstva, toda pridržal si je vrhovno nadzorstvo nad vsemi.

V zvezi s to spremembo v ital. vladi so se razširile govorice, da misli Mussolini izklicati Italijo za cesarstvo, sam pa bi postal državni kancelar. Te govorice pa še niso potrjene.

Delavski zaupniki ne bodo več dovoljeni v Italiji. Sličen sklep je zadel tudi delavce v Rusiji, kjer so boljševiki podelili ravnateljem fabrik skoraj diktatorske pravice. Delavski sovjeti so sedaj v Rusiji praktično brez pomena.

S posredovanjem norveške vlade je prišlo do izmenjave not med angleško in sovjetsko vlado glede vpostavitve odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Se ta mesec se prično že prva pogajanja.

V Nemčiji so povzročili mnogo razburjenja neki narodni socialisti, ki so izvršili celo vrsto bombnih atentatov na vladna poslopja. Policiji pa se je posrečilo, da je aretirala vse atentatorje ter ugotovila, da so ti osnovali zaroto, kako bi z orožjem izvršili državni prevrat.

Pretekli teden je bil zopet pravi teden nesreč in nezdod. V Italiji je eksplodiral benzin v neki drogeriji, da je vsa hiša zletela v zrak. Pri tem je bilo ubitih 19 ljudi, 18 pa ranjenih. Pri Zaječaru v Bosni je eksplodiral plin v rudniku in je bilo ubitih 10 delavcev, med njimi trije Slovenci. Bilo je tudi več smrtnih letalskih nesreč, potopilo se je nekaj parnikov, silne nevihte so razsajale v južni Franciji, sploh je bilo nesreč povsod dosti. Dosti teh nesreč je posledica vedno bolj naraščajoče hitrosti, v kateri se vrši življenje. Vsled te hitrosti sicer človeštvo napreduje, a plačati mora pri tem težke žrtve, od katerih so ravno velik del vsakotenske nesreče.

Drobne vesti

Pariz, 15. sept. (AA.) Iz Anversa poročajo, da je bilo v neki trgovini pokradenih dijamantov v vrednosti milijon frankov.

Kovno, 15. sept. (AA.) »Lietuvos Aidai« poroča, da se bo v Litvi pustilo prejšnjim veleposelnikom samo po 150 ha zemlje.

Sofija, 15. sept. (AA.) Na letališču v Božvištu se je pripetila letalska nesreča. Vsled izgube brzine je padlo na zemljo šolsko letalo, pri čemer je bil ubit mehanik, pilot pa težko ranjen.

Pariz, 15. sept. (AA.) Iz Metza potrjujejo vest o nesreči, ki se je dogodila v rudniku v Petite Rochellesu. Po tej vesti so bili 3 delavci ubiti, 5 pa ranjenih. Drugih žrtev ni bilo. Do nesreče je prišlo, ker se je vnel plin, vsled česar je nastal v rudniku požar.

Ljubljanski velesej

Poudarili smo že veliko važnost in koristnost ljubljanskega veleseja, ki je najbolj jasna revija naše produkcije. Baš vsled tega, ker v polni meri priznavamo pomen ljubljanskega veleseja, pa želimo, da ta vsako leto bolj napreduje in da doseže vedno večje uspehe. Zato upamo, da se bodo naše besede prav razumele in tudi upoštevale.

Ljubljanski velesej je vedno bolj stalna institucija in dejansko ga naše gospodarstvo tudi ne more več pogrešati. Zato bi bilo želeli, da bi bila ta njegova stalnost vidna tudi na zunaj. Zato so potrebne nove investicije. Postopoma naj bi se sedanji preizkusi in skoraj le provizorični paviljoni umaknili višjim in solidnejšim zgradbam. Zlasti za našo pohištveno industrijo bi bil potreben večji in prostornejši paviljon.

Nove investicije pa so potrebne tudi vsled tega, da ne postane velesej preenoličen. Že danes nekateri govorijo, da je na veleseju vse vsako leto enako, nove investicije pa bi takoj udušile take govorice.

Ne smemo biti z doseženimi uspehi zadovoljni, temveč vedno je treba stremeti višje. Danes smo že to dosegli, da je velesej stalen, naj bo to še vidno na zunaj.

A tudi na znotraj mora biti napredek vedno večji in velesej mora biti šola za naše obrtnike. Mnogo so se tudi že naučili naši obrtniki na veleseju, a še več se naj nauče.

Ta pomembnost veleseja pa naj bo vidna tudi na veseličem prostoru in zato naj bi nekatere neokusne atrakcije raje izostale in našle prostora v Lattermannovem drevoredu, kjer je prostor za komedije.

V želji, da velesej čim bolj napreduje, smo napisali te vrstice in upamo, da bodo sprejete, kakor treba.

Bohemijski večer v „Unionu“

Naši igralci so si privoščili v 365 dneh, kot jih šteje leto, dva večera zase, to se pravi, igrali in trudili so se zase, za svojo skupno »kaso«. O prvem večeru, umetniški akademiji, ki se je vršila v soboto zvečer, pravijo, da je imela »moralen« uspeh. O kasi — smej se baje.

Snoči pa se je vršil v »Unionu« prav čeden, zelo zabaven bohemijski večer. Naši vrli igralci so enkrat stopili s stopnic umetnosti in nam prav po domače zapeli in povedali, kaj je v tistem svetu, ki se vrti okoli gledališča, najbolj zabavnega. Bog varuj, da bi s tem delali krivico onim, ki so skušali snoči ubrati nekoliko resnejše, da celo umetniške note.

Udeležencev je bilo mnogo, kratko in malo: polna dvorana. Niso bili vsi pravi »bohemi«, ki so snoči obiskali »bohemijski večer«, v bohemijskem razpoloženju pa so bili menda vsi.

Program je bil prav pester. Gostič in Ramšakova sta zapela arijo iz »Prodanca«. Gostič se dela! Oba je spremljal Lipovšek. Povheto »O ti prelubi Avgustin!« je bil kar dober. Ramšakova je nato pela zopet arijo iz »Prodanca«. Kako sta sodnik Cesar in ubogi obtoženec Kranjčičev Juri v osebi Pluta sodno razpravljala, o tem bo ljubljansko občinstvo najbrže še dolgo govorilo. Bila je to največja točka vsega večera. Španova je zapela narodno pesmico. Privoščili bi ji prišeno narodno nošo, ne pa »dirndl«. Smerkoljčevemu »Saljivemu Jaki« ni dosti reči. Plut je zapel vsebinsko zelo duhovit kuplet »Miss Thalia«.

Baletna točka Moharjeve in Golovina je bila lepa, prav lepa. Mrak in Jakše sta izvajala drzne baletne akrobacije. Tercet Potokar-Sancin-Smerkolj je zapel znan kuplet; sledil je balet »slovenske lutke«. Peček in Povhe sta kar imenitno oponašala čenče ljubljanskih starejših gospa. Ves spored so zaključili lepo »girlsi«. Da ne pozabimo — konferencier je bil Danilo. Cast, komur čast!

Nočna služba ljubljanskih lekarn.

Nočno službo imajo drevi: Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Ljubljana VII.

Podpirajte „Slov. stražo“

Med tednom

Kaj je kultura? Kaj je civilizacija? Mi Slovenci se radi ponašamo, da smo kulturni narod. Mi znamo vsi pisati, znamo tuje jezike, gojimo glasbo in šport. Mi imamo veliko število učenjakov in umetnikov slovenskega imena in slovenske krvi. Mi se oblačimo po evropsko, nosimo ovratnike in kravate, jemo z vilicami in z žlico in se med jedjo ne praskamo po glavi, da nam ne padajo kožne luske in pridevno menjavamo perilo, da imajo ženske kaj opravka. Tudi angleška stranišča že poznamo, čeprav včasih pozabimo potegniti za verižico.

Vse to nam naštevajo modri možje, če nanese pogovor na kulturo in na civilizacijo. Mi, ki poslušamo, vemo pa po tem naštevanju prav toliko o tem, kaj je kultura in kaj je civilizacija, kakor smo vedeli pred naštevanjem.

Ker se mi odgovori, kakoršni so zgorajšnji, niso zdeli popolni in dovoljni, sem šel iskati rešitve v konverzacijski leksikon, pa sem se tudi tam urezal. Nič drugega ne pove tista knjiga, kakor da prihaja beseđa »kultura« od latinskega glagola »colere« (reci: kólere), kar se pravi po slovensko gojiti, negovati. Pšenica je kulturna rastlina, ker jo gojimo in negujemo, obestini trpotec pa ne spada med kulturne rastline, ker kar sam raste brez posebnega obdelovanja (pa je vseeno dober za naše rane). Torej tudi neusahljivi vir vse bukvarske učenosti ne ve povedati, kaj je kultura.

Baš takrat pa, ko sem listal v kavarni po konverzacijskem leksikonu, se je oglašil v

HAZENA LJUBLJANA:MURSKA SOBOTA 9.7.

Medmestna tekma Ljubljana:Murska Sobota se je šele v podaljškem končala z zmago Ljubljane. Murska Sobota, zastopana po družini Mure, je takoj v začetku igre prevzela inicijativo in zabila tri zaporedne gole. Iz enega kluba sestavljena družina je bila bolj vigrana ko ljubljanska, sestavljena iz Ilirije in Atene. Zlasti je zafajla krilska vrsta, kar je Mura spretno izrabila. Družina, ki je zastopala Mursko Soboto je danes brezdvoma ena najboljših v državi. In bo v tekmah za državno prvenstvo igrala važno vlogo. Najboljši del je izvršen napad, zlasti srednja napadalka, ki je sama zabila 5 golov. Tudi krilska vrsta je bila pri odvajanju in točnem dodajanju žog boljša, ko ljubljanska. V splošnem je igrala družina Murske Sobote boljše ko ljubljanske, niso pa vzdržale ostrega tempa in to je prineslo poraz.

Ljubljanska družina je ugajala le koncem drugega polčasa in v podaljšku. V početku igre se igralci niso znašli. Le branilka je bila na mestu. Tudi napad se je razvil šele v zadnjih 15 minutah in dosegel stanje 4:3, ki ga je Murska Sobota zvišala na 5:3. Šele sedaj se je ljubljanska družina znašla in v zadnji sekundi izenačila 5:5. V tem delu igre sta se odlikovali Brodarjeva v obrambi in Kezeletova v napadu. Podaljšek 2x5 minut je prinesel zasluzeno zmago ljubljanski družini, ki je diktirani tempo vzdržala. Tekmo je dobro vodil gospod Šneler. S to zmago se je ljubljanska reprezentanca kvalificirala za finale z belgrajsko družino.

Primorje : Hermes 5 : 3 (4 : 2).

Primorje se je s to zmago kvalificiralo za finale z Mariborom, ki se vrši prihodnjo nedeljo. Primorje je k tej semifinalni tekmi nastopilo zopet v spremenjeni postavi. In sicer so napadalni trio tvorili Terček, Senica, Slapar s krili Uršič, Jug. Trio je sicer lepo kombiniral, manjka mu pa previdnosti. V splošnem je Primorje igralo bolje kot prošlo nedeljo. Hermes je zaigral kot ponavadi, dosegel vodilni gol, po dveh enajstmetrovkah si je Primorje zagotovilo vodstvo. Igra je bila vseskozi odprta.

Slavija : Natak 7 : 1.

Reka : Krakovo 4 : 1.

S tema dvema tekmama se je včeraj otvorila jesenska prvenstvena tekma.

Mariborske tekme.

Maribor, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Pri nogometni tekmi Villacher Sportverein : SK Zeleznikar so zmagali domačini z 1 : 3 (0 : 2). Beljanci niso igrali tako, kakor svoječasno, ter niso mogli preprečiti nepričakovane poraza, ki so jim ga prizadejali agresivni igralci Zeleznikarja. Med gosti je bil najboljši Biedermann, ki je dosegel častni gol, dočim je bil od moštva Zeleznikarjev najboljši

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Spisal M. Humek. Vez. 80 Din.

Sadno vino ali sadjevec. Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo, da dobimo okusno in zdravilno pijačo. Po lastnih izkušnjah priredil in z 42 podobami pojasnil M. Humek. 10 Din.

Sadje v gospodinjstvu. Kratak navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Priredil M. Humek. 24 Din.

Slovenska kuharica. Velika izdaja, ki ima 668 strani in 2508 receptov, 193 slik v naravnih barvah in veliko slik med besedilom. 7 izpopolnjena in pomnožena izdaja. V celotno platno vezana 160 Din.

Sirarstvo. Spisal Anton Pevc, državni mlekarški inštruktor. 60 Din, vez. 70 Din.

Gospodinjstvo. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Sestavila S. M. Ljivina Purgaj. 40 Din, vez. 60 Din.

Sport

krilec Frangeš. Zmaga Zeleznikarja je zaslužena. Sodnik Frankl je bil dober, pa tudi udeležba občinstva je bila precejšnja.

Rokometna tekma Rapid : Zeleznikar se je končala s 3 : 2 (3 : 2). Za tekmo, ki je lepo uspela, je vladalo v Mariboru precejšnje zanimanje. Sodnik ing. Kodlak je bil dober.

Tekma za državno prvenstvo.

Zagreb : B. S. K. : Gradjanski 1 : 1.

Belgrad : Jugoslavija : Hajduk 0 : 0.

Zunanje tekme.

Sofija, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) V meddržavni nogometni tekmi med Romunijo in Bolgarijo je zmagala Romunija s 3 : 2.

Budimpešta, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Budapest 33 : Bastya Segedin 7 : 0 (6 : 0).

Hungaria : Pecs Baranya 1 : 1 (1 : 0).

III. : Nemsety 2 : 1 (1 : 1).

Sabaria : Vasas 0 : 0.

Debrecin, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Somoogy : Kaposvar proti Boeskey, Debrecin 2 : 2 (2 : 1).

Miškolc, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Ferenzvaros proti Atila 3 : 1 (1 : 0).

Dunaj, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) V meddržavni tekmi Avstrija : Češkoslovaška je zmagala Avstrija z 2 : 1 (2 : 1). Gledalcev je bilo 45.000.

Praga, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) V mednarodni tekmi Dunaj—Praga je zmagalo dunajsko moštvo s 5 : 4 (3 : 1).

Tenis tekme v Mariboru

Maribor, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Danes dopoldne so se odigrale tenis tekme med Cotage Eislauf Verein, Wien in Rapidom iz Maribora. Igra sta se udeležila dunajski mednarodni igralca Eifermann in Decker. Od Mariborčanov pa sta nastopila Leirer in Hitzl. Izidi tekem so bili naslednji: Decker proti Hitzl 6 : 1, 8 : 6, Eifermann proti Leirer 6 : 4, 6 : 4, Decker-Holzinger 6 : 1, Eifermann-dr. Blanke 6 : 1, 6 : 4, Eifermann, Decker-Leirer, Hitzl 6 : 3, 6 : 4. Ker štejejo samo one igre, ki sta jih igrala Hitzl in Leirer, vodi Cotage s 3 : 0. Jutri popoldne se tekma nadaljuje.

Konjske dirke na Teznu.

Maribor, 15. sept. (Tel. »Slov. l.«) Pri najlepšem vremenu so se vršile danes na Teznu jesenske

konjske dirke, ki so bile dobro obiskane. Vsega je bilo sedem dirk, pri katerih so bili doseženi naslednji rezultati:

Prva dirka za darilo Karla Pahnerja: 1. Freund Hans, vozač Filipič 2.440, 2. Blanka, vozač Pirš 2.47, 3. Gehmer-Gehmer, vozač Rasteiger 2.51.

Druga dirka Soja: 1. Belona, vozač pl. Lipič 1.475, 2. Saladin, vozač Filipič 1.493, 3. Elza, vozač Rasteiger 1.47.

Tretja dirka Karl Pahner (drugi heat): 1. Bakaratt 1.38, 2. Freund Hans 1.355, 3. Gehmer-Gehmer 1.47.

Četrta dirka Ljutomer: 1. Poldi, vozač Filipič 1.42, 2. Elza, vozač Rasteiger 1.44, 3. Radoslav, vozač Razlag 1.46.

Peta dirka, tretje kolo za darilo Karl Pahner: 1. Blanka 1.34, 2. Bakaratt 1.425, 3. Freund Hans 1.43.

Šesta dirka, spominska dirka dr. Alfreda Rozmaniča: 1. Sumadija in Bibi, vozač Lipič 1.55, 2. Lašič in Saladin, vozač Filipič 1.537, 3. Prima in Tulpa, vozač Kardinar 2.01.

Sedma dirka, četrta tekma za darilo Karl Pahner: 1. Bakaratt 1.38, 2. Blanka 2.02, 3. Freund Hans 1.37.

Obisk tekme je bil dovoljen ter se je izvršila v najlepšem redu brez vsakega incidenta.

II. GORSKA DIRKA MOTOCIKLOV NA TROJANAH.

Prireditelja te dirke Motoklub Celje in Motoklub Maribor sta imela danes prav dosti posla, ker se je udeležilo dirke rekordno število tekmovalcev in gledalcev. Radi omejenega prostora poročamo samo na kratko rezultate.

Od 10—12 se je vršila ocenjevalna vožnja, katere se je udeležilo 20 solo-vozi in 10 vozi s prikolicami. Proga ocenjevalne vožnje, ki je nekakša preddirka dirki sami meri 9.200 m. Ista dolžina proge velja tudi za hitrostno dirko. Ob 14.30 se je pričela hitrostna dirka, katere se je udeležilo 26 tekmovalcev vseh kategorij.

Rezultati:

Kategorija 175 ccm.: I. Manfred Rist član Motokluba Ilirija na motorju Monet Goyon v času 7 min 36 sek 3 petine.

Kategorija 250 ccm.: I. Novak Rudolf, član Steiermärkische Motorrenvereinigung Rud na motorju Puch v času 7 min 17 sek in 1 petina.

Kategorija 350 ccm.: I. Schildhabel, Prvi hrv. motoklub na motorju Zenith v času 6 min, 50 sek in 4 petine (najboljši čas dneva!)

Kategorija nad 500 ccm.: I. Braunstein Maks, na motorju B. M. W. v času 7 min, 1 sek in 4 pet.

Kategorija motorjev s prikolicami: I. G. Walter Stuzzi, znani internacionalci in favoriti dneva, član Motokluba Ljubljana na motorju B. M. W. 750 ccm O. H. V. Sovozac g. Miklavčič Ivan v času 6 min 58 sek 4 petine; drugi Cerić A. B. S. A. 500 ccm v času 7 min 36 sek 3 petine.

Dolgi jesenski večeri

se bližajo,

dragi možiček!

Da nama ne bode dolgčas, si že sedaj preskrbiva za godbo in petje, pouk in zabavo! — Poglejva tja v prodajni paviljon

Radio Ljubljana

Miklošičeva cesta 5

in kupi mi lep radio-aparat kot sva ga zadnjič videla na veleseju.

sosednji hiši klavir. Kmalu nato je zapel še močnejše gramofon, iz katerega je na vso moč civilil neznošen sopran. Takrat sem si zaželel v prvem hipu silno dolge železne roke, da bi oboje strl v solnčni prah. Ker so pa moje roke ostale roke, sem odšel iz kavarne, ne da bi bil poravnal račun. Enkrat ga bom že. Spoznal sem takrat, kaj je kultura.

V šoli so nas učili, naj človek nikomur ničesar ne stori, kar noče, da bi drugi storili njemu. Zdi se mi, da je v teh besedah povedano dovolj natančno, kaj je kultura. Pa se ti oglasi iz sosednega ali nasproti ležečega stanovanja klavir ali pa gosli, če ne še kaj hujšega. Okno mora biti seveda odprto, da prav gotovo vsak sosed lahko oceni napredek nadebudnih bodočih umetnikov v sviranju raznih »skalnatih« vaj. Zato se morajo mladi umetniki vedno vežbati v sobah, ki imajo okna na ulico. Tudi gramofoni spadajo v ulične sobe in jokavi otročki. Nepopisna nesreča bi namreč bila, če bi sosedje ne vedeli, da imajo pri sosedu gramofon, ali pa če ne bi vedeli, da je pri sosedu zmanjkalo mleka za otroka, ki koncem koncev tudi ni drugega kakor avtomatičen gramofon, ki kriči in zija brez navijanja.

Razburjene živce greš mirit v gostilno ali v kavarno. Služajno naletiš na znanca, ki bi mu rad potožil svoje bolečine. Pa zopet ne gre iz kakšnega kota seoglasi »ubrano petje«, ki mu po domače pravimo kričanje ali tulenje in ti moraš poslušati milodoneče okorele pevkeške družbe »Mila lunic« ali pa ubrane glasove slavnega kvarteta »Hripa«, ali pa veljaš za nekulturnega človeka, ki ni mraš prav nobenega smisla za umetnost in še manj smisla za hvaležnost, ki si jo dolžan gospodom vpipotom za zastojniški koncert.

Je res čuden ta naš kulturni in civilizirani svet, ki nikakor ne more razumeti, da je ena glavnih zahtev kulture pravica človeka na mir. Svoboda je lepa reč, to je že res, ampak nikar ne vsiljaj svoje svobode drugim ljudem! Fantički naj le razsajajo po klavirskih tipkah in naj drgnejo z loki spretno ali nerodno po svojih violinah ali pa naj navijajo svoje gramofone, toda zakaj tega ne delajo v prostorih, kjer nikogar ne motijo? Klavirarje se da še nekoliko ukrotiti z opazko, da že veš, da klavir še ni plačan, z ostalimi razsajajo pa gre bolj težko. In zakaj slavni naši pevci ne bi prepevali rajši v svojih društvenih prostorih kakor pa da delajo nadlego ljudem, ki bi radi imeli mir? Kultura je pravica do miru.

O dveh zgodovinskih Angležih sem bral neke svedečo zgodbo: Anglež se je vsedel v vlak v Londonu in se peljal do morja. V isti oddelek vlaka je vstopil še drug Anglež, ki se je tudi peljal do morja. Tam sta prestopila oba na ladjo in se peljala v istem oddelku na Švedsko. Iz Stockholma sta se zopet skupaj vrnila v London. Celo pot pa nista spregovorila niti besede med seboj, ker si je vsak rekel: »Kdo ve, če mu bo prav, če ga nagovorim?« Tako sta ves čas molčala ker sta spoštovala pravico do miru, ki jo ima vsak človek, ali bi jo vsaj moral imeti. »Kar ne želiš, da drugi tebi ne store, tudi ti njim ne stori.«

Mogoče mi po tem pojasnilu ne bodo zahtevali gospodje Ljubljanečani, če trdim, da v Ljubljani še ni preveč kulture.

Zgodilo se mi je pa tudi to-le: Med vožnjo po železnici me je ogovoril gospod in mi je zaupal veliko skrivnost in važno novico, da

je iz Ljubljane. »Jaz tudi,« sem mu odgovoril, misleč, da bom imel potem mir. Pa sem se urezal prav temeljito. »O, potem pa prav gotovo poznate tega in tega gospoda. O, vi ne veste, kakšen človek je to. O, vi ne veste, kako ga ta lomi! Pa ženo goljufa, o vi ne veste. Žena pa njega, o, interesantno je to!« Jaz: »Kaj pa to mene briga? Čemu mi to pripovedujete?« On: »No, pa zastrupil se je, zastrupil. Sin mu je vse zapravil, pa ga je to tako potrla, da je šel rajši v smrt kakor v konkurz.« Jaz: »Kaj pa to mene briga? Čemu mi to pripovedujete?« In če sem se ga bolj otresal, bolj je sitnoba tiščal vame in me moril z novicami, na katere nisem bil prav nič, ampak že prav nič radoveden. Tako je šlo vse do Zaloga, kjer sem se začel pripravljati na izstop.

Pa še na hodnik je nesrečo prineslo in zopet me je nagovoril: »Gospod, ali ste vi res iz Ljubljane?« Jaz: »Sveda sem.« On: »Tega pa ne verjamem. Vi iz Ljubljane? Pa da vas prav nič ne zanima, da se je ta in ta zastrupil? Pa da ta in ta svojo ženo goljufa? Pa da ta in ta cele noči kvarta? Pa da je ta in ta sedem let verižil? Ne, gospod, tega vam pa že ne verjamem — vi niste iz Ljubljane!«

Kaj sem mu hotel? Nič! Domov gredoč sem pa razmišljal o tem, če ne bi bilo dobro ljudem povedati, da ljudje nimajo samo pravice na mir pred mrtvimi in živimi gramofoni, ampak da imajo tudi pravico na živni pred jeziki. Tudi ta pravica je kultura, ki je mnogo več vredna kot vse branje in pisanje.

Za stare kovine je sedaj najboljši kupec tverdka »Jugofurda« Zagreb, Tratinska c. 5.

Leto strahote 1793

Spisal Victor Hugo.

39

Ta Gouge-le-Bruant je zapustil v zgodovini za seboj spomin. Še danes živi v vražah nekaterih bretonskih vasi. Bil je tetoviran ko Indijanec, seveda s križi in burbonskimi lilijami. Iz njegovega obraza se je svetlikala pošastna duša, kakor ji ni bilo enake na zemlji. Bil je peklenko hraber v boju in istotako peklenko okruten po končani praski. Bil je sposoben brezmejnega udanosti in najstrašnejšega zločina. Ni bilo mogoče niti slutiti strahot, ki jih je bil vstanu storiti in njegova krutost je bila naravnost pravljicne grozote. Marquis mu je v tem oziru popolnoma zaupal. Toda kot vodja Gouge-le-Bruant ni bil na višini in zato od marquisa ni bilo pametno, da ga je določil za svojega namestnika. Gouge-le-Bruant je bil izvrsten vojščak, toda slab strateg. Umel je celo vas zadaviti, ne pa jo stražiti. Vendar je postavil povsod prednje straže.

Zvečer, ko se je marquis Lantenac vračal od svojega poizvedovanja, je naenkrat čul topovske strele. Ko je pogledal, je videl, kako se vali rdeč dim nad glavno cesto. To je bil sovražni napad — v mestecu se je bila bitka na življenje in smrt.

Čprav ni bilo lahko Lantenaca presenetiti, to ga je osupnilo. Tega ni pričakoval. Kdo je mogel to biti? Gauvain ne, kajti njegov odred je bil štirikrat šibkejši. Léchelle? Nemogoče, saj bi bil moral imeti krila, da bi bil v tako kratkem času prispel v Dol.

Lantenac je izpodbodel konja. Bežeči prebivalci so mu prišli nasproti. Marquis jih je spraševal, toda ti so mu, nori od strahu, odgovarjali le: »Modri, modri!« Ko je prispel, je bil položaj zelo resen.

Evo, kaj se je bilo zgodilo:

Ko so kmetje prišli v Dol, so se razkropili po trgu, vsak, kamor se mu je zdelo. Tako se godi, če ljudje »ubogajo iz prijateljstva«, kakor se je glasila prislovica vandejskih vstašev. Te vrste poslušnost

ustvarja junake, ne pa vojakov. Topovi in prtljaga je bila spravljena pod obloki stare tržnice. Kmetje pa so se, ko so se najedli in napili, trudni vlegli vsevpred po glavni cesti, tako da je bila bolj zaprta ko zastražena. Ko se je stemnilo, je večina že spala, glavo naslonjeno na nahrbtnik. Nekateri so imeli s seboj svoje žene, kajti te so pogostokrat marširale z njimi; noseče žene so Vandejci sploh uporabljali za vohunske posle. Bila je sladka junijska noč, na temnoplavem nebu so se svetile zvezde. Naenkrat so zagledali nekateri kmetje, ki so še bdeli, v somračnem svitu tri topove, kojih žrela so bila namerjena na vhod glavne ulice.

To je bil Gauvain. Bil je presenetil razpostavljene straže in je bil zdaj v trgu. Njegova četa je imela v rokah ulični vhod.

Neki kmet je vstal in zakričal: »Kdo je tu?« Nato je oddal strel. Odgovoril mu je top. Potem se je začel strašen ogenj iz pušk. Vsi so skočili pokonci. V svitu zvezd so bili zaspali, pod dežjem kroglj so se zbudili.

Prvi hip je bil strašan. Množica je divje begala semintja. Vsak je zagrabil orožje. Vsi so vpili in tekli, tu in tam je kdo padel. Kmetje niso več vedeli, kaj počenjajo, in so streljali drug na drugega. Iz hiš so planili na smrt preplašeni prebivalci, se vrnili in zopet planili ven in kakor brez uma dirjali iz enega konca v drugi. Zenske in otroci so se klicali, išoč drug drugega v divji gneči. Krogle so švigale po temi. Iz vseh kotov so pokale puške. Povsod samo dim in bojni metež; prtljažni vozovi in provijant, vse leži križem. Konji divje brcajo. Ljudje so stopali po ranjencih. Stok pohojenih. Strah in topo buljenje. Častniki in vojakji iščejo drug drugega. Vmes so ljudje, ki se za peklenko zmedo ne menijo. Nekje je sedela prislonjena ob zid ženska, ki je dojila novorojenčka. Zraven je slonel možki s prestreljeno nogo; medtem ko mu je tekla kri v potoku čez razbiti ud, je mirno basal puško in na slepo streljal v temo. Drugi so ležali na trebuhu in streljali skozi kolesa provijantnih vozov. V gotovih presledkih se je dvigalo divje vpitje. Vmes

je grmel top. Ko posekana debela, so padala trupla eno čez drugo. Gauvain je streljal iz sigurne zasede in imel le majhne izgube.

Končno se je strašni metež uredil. Kmetje so se umaknili v tržnico in se pripravili za obrambo. Tržnica, ogromna temna trdnjava, je sličila gozdu iz kamnenih stebrov. Tam so se kmetje vtaborili; vse, kar je bilo podobno gozdu, jih je opogumilo. Gouge-le-Bruant je skušal popraviti svojo napako. Na največje začudenje Gauvaina so kmetje pustili topove neizrabljene — topniški častniki so bili namreč Lantenaca spremili na vrh hriba in kmetje se niso umeli posluževati topov. Obsipali so pa modre z dežjem krogel iz pušk. Zdaj so bili boljše zavarovani, kajti iz vozov, prtljage in starih sodov v tržnici so napravili barikado s strelnicami za puškine cevi. Skozi te luknje so sipali na republičane morilen ogenj. Vse to se je zgodilo v hipu; v četrto uri je bila prednja stran tržnice nezavzemljiva.

Zdaj je stvar postala resna za Gauvaina. Da bi se mogla tržnica v enem hipu izpremeniti v trdnjavo, na to ni bil računal. Tam so zdaj kmetje stali v tesni skupini. Sovražnika je presenetil, ni ga pa uničil. Stopil je s konja in je stal zdaj, meč v roki, s prekrizanimi rokama v svitu baklje ter pozorno gledal v temo.

Njegova visoka postava v jarki luči je bila za borce za barikado prava tarča; toda on na to ni mislil.

Vsem tem puškam so stali nasproti njegovi topovi; zadnjo besedo ima vselej top. Kdor ima artilerijo, je vnaprej zmagal. Naenkrat se je iz temne lope zabliskalo in topovska krogla je grmeč preluknjala hišo, pred katero je stal Gauvain.

Barikada je odgovorila topovom s topom. Kaj se je bilo zgodilo? To je bilo nekaj novega. Prvi topovski krogli je takoj sledila druga in je prebila zid tik Gauvaina. Tretja mu je izbila z glave klobuk. Krogle so imele velik kaliber. To je bil šestnajst-funtnik.

Ljudska knjižnica iz seliščina - Jugoslovanske knjižnice v Ljubljani: 25. zvezek: Hladni vojni čas, 26. zvezek: Hladni vojni čas, 27. zvezek: Hladni vojni čas, 28. zvezek: Hladni vojni čas, 29. zvezek: Hladni vojni čas, 30. zvezek: Hladni vojni čas, 31. zvezek: Hladni vojni čas, 32. zvezek: Hladni vojni čas, 33. zvezek: Hladni vojni čas, 34. zvezek: Hladni vojni čas, 35. zvezek: Hladni vojni čas, 36. zvezek: Hladni vojni čas, 37. zvezek: Hladni vojni čas, 38. zvezek: Hladni vojni čas, 39. zvezek: Hladni vojni čas, 40. zvezek: Hladni vojni čas, 41. zvezek: Hladni vojni čas, 42. zvezek: Hladni vojni čas, 43. zvezek: Hladni vojni čas, 44. zvezek: Hladni vojni čas, 45. zvezek: Hladni vojni čas, 46. zvezek: Hladni vojni čas, 47. zvezek: Hladni vojni čas, 48. zvezek: Hladni vojni čas, 49. zvezek: Hladni vojni čas, 50. zvezek: Hladni vojni čas, 51. zvezek: Hladni vojni čas, 52. zvezek: Hladni vojni čas, 53. zvezek: Hladni vojni čas, 54. zvezek: Hladni vojni čas, 55. zvezek: Hladni vojni čas, 56. zvezek: Hladni vojni čas, 57. zvezek: Hladni vojni čas, 58. zvezek: Hladni vojni čas, 59. zvezek: Hladni vojni čas, 60. zvezek: Hladni vojni čas, 61. zvezek: Hladni vojni čas, 62. zvezek: Hladni vojni čas, 63. zvezek: Hladni vojni čas, 64. zvezek: Hladni vojni čas, 65. zvezek: Hladni vojni čas, 66. zvezek: Hladni vojni čas, 67. zvezek: Hladni vojni čas, 68. zvezek: Hladni vojni čas, 69. zvezek: Hladni vojni čas, 70. zvezek: Hladni vojni čas, 71. zvezek: Hladni vojni čas, 72. zvezek: Hladni vojni čas, 73. zvezek: Hladni vojni čas, 74. zvezek: Hladni vojni čas, 75. zvezek: Hladni vojni čas, 76. zvezek: Hladni vojni čas, 77. zvezek: Hladni vojni čas, 78. zvezek: Hladni vojni čas, 79. zvezek: Hladni vojni čas, 80. zvezek: Hladni vojni čas, 81. zvezek: Hladni vojni čas, 82. zvezek: Hladni vojni čas, 83. zvezek: Hladni vojni čas, 84. zvezek: Hladni vojni čas, 85. zvezek: Hladni vojni čas, 86. zvezek: Hladni vojni čas, 87. zvezek: Hladni vojni čas, 88. zvezek: Hladni vojni čas, 89. zvezek: Hladni vojni čas, 90. zvezek: Hladni vojni čas, 91. zvezek: Hladni vojni čas, 92. zvezek: Hladni vojni čas, 93. zvezek: Hladni vojni čas, 94. zvezek: Hladni vojni čas, 95. zvezek: Hladni vojni čas, 96. zvezek: Hladni vojni čas, 97. zvezek: Hladni vojni čas, 98. zvezek: Hladni vojni čas, 99. zvezek: Hladni vojni čas, 100. zvezek: Hladni vojni čas, 101. zvezek: Hladni vojni čas, 102. zvezek: Hladni vojni čas, 103. zvezek: Hladni vojni čas, 104. zvezek: Hladni vojni čas, 105. zvezek: Hladni vojni čas, 106. zvezek: Hladni vojni čas, 107. zvezek: Hladni vojni čas, 108. zvezek: Hladni vojni čas, 109. zvezek: Hladni vojni čas, 110. zvezek: Hladni vojni čas, 111. zvezek: Hladni vojni čas, 112. zvezek: Hladni vojni čas, 113. zvezek: Hladni vojni čas, 114. zvezek: Hladni vojni čas, 115. zvezek: Hladni vojni čas, 116. zvezek: Hladni vojni čas, 117. zvezek: Hladni vojni čas, 118. zvezek: Hladni vojni čas, 119. zvezek: Hladni vojni čas, 120. zvezek: Hladni vojni čas, 121. zvezek: Hladni vojni čas, 122. zvezek: Hladni vojni čas, 123. zvezek: Hladni vojni čas, 124. zvezek: Hladni vojni čas, 125. zvezek: Hladni vojni čas, 126. zvezek: Hladni vojni čas, 127. zvezek: Hladni vojni čas, 128. zvezek: Hladni vojni čas, 129. zvezek: Hladni vojni čas, 130. zvezek: Hladni vojni čas, 131. zvezek: Hladni vojni čas, 132. zvezek: Hladni vojni čas, 133. zvezek: Hladni vojni čas, 134. zvezek: Hladni vojni čas, 135. zvezek: Hladni vojni čas, 136. zvezek: Hladni vojni čas, 137. zvezek: Hladni vojni čas, 138. zvezek: Hladni vojni čas, 139. zvezek: Hladni vojni čas, 140. zvezek: Hladni vojni čas, 141. zvezek: Hladni vojni čas, 142. zvezek: Hladni vojni čas, 143. zvezek: Hladni vojni čas, 144. zvezek: Hladni vojni čas, 145. zvezek: Hladni vojni čas, 146. zvezek: Hladni vojni čas, 147. zvezek: Hladni vojni čas, 148. zvezek: Hladni vojni čas, 149. zvezek: Hladni vojni čas, 150. zvezek: Hladni vojni čas, 151. zvezek: Hladni vojni čas, 152. zvezek: Hladni vojni čas, 153. zvezek: Hladni vojni čas, 154. zvezek: Hladni vojni čas, 155. zvezek: Hladni vojni čas, 156. zvezek: Hladni vojni čas, 157. zvezek: Hladni vojni čas, 158. zvezek: Hladni vojni čas, 159. zvezek: Hladni vojni čas, 160. zvezek: Hladni vojni čas, 161. zvezek: Hladni vojni čas, 162. zvezek: Hladni vojni čas, 163. zvezek: Hladni vojni čas, 164. zvezek: Hladni vojni čas, 165. zvezek: Hladni vojni čas, 166. zvezek: Hladni vojni čas, 167. zvezek: Hladni vojni čas, 168. zvezek: Hladni vojni čas, 169. zvezek: Hladni vojni čas, 170. zvezek: Hladni vojni čas, 171. zvezek: Hladni vojni čas, 172. zvezek: Hladni vojni čas, 173. zvezek: Hladni vojni čas, 174. zvezek: Hladni vojni čas, 175. zvezek: Hladni vojni čas, 176. zvezek: Hladni vojni čas, 177. zvezek: Hladni vojni čas, 178. zvezek: Hladni vojni čas, 179. zvezek: Hladni vojni čas, 180. zvezek: Hladni vojni čas, 181. zvezek: Hladni vojni čas, 182. zvezek: Hladni vojni čas, 183. zvezek: Hladni vojni čas, 184. zvezek: Hladni vojni čas, 185. zvezek: Hladni vojni čas, 186. zvezek: Hladni vojni čas, 187. zvezek: Hladni vojni čas, 188. zvezek: Hladni vojni čas, 189. zvezek: Hladni vojni čas, 190. zvezek: Hladni vojni čas, 191. zvezek: Hladni vojni čas, 192. zvezek: Hladni vojni čas, 193. zvezek: Hladni vojni čas, 194. zvezek: Hladni vojni čas, 195. zvezek: Hladni vojni čas, 196. zvezek: Hladni vojni čas, 197. zvezek: Hladni vojni čas, 198. zvezek: Hladni vojni čas, 199. zvezek: Hladni vojni čas, 200. zvezek: Hladni vojni čas, 201. zvezek: Hladni vojni čas, 202. zvezek: Hladni vojni čas, 203. zvezek: Hladni vojni čas, 204. zvezek: Hladni vojni čas, 205. zvezek: Hladni vojni čas, 206. zvezek: Hladni vojni čas, 207. zvezek: Hladni vojni čas, 208. zvezek: Hladni vojni čas, 209. zvezek: Hladni vojni čas, 210. zvezek: Hladni vojni čas, 211. zvezek: Hladni vojni čas, 212. zvezek: Hladni vojni čas, 213. zvezek: Hladni vojni čas, 214. zvezek: Hladni vojni čas, 215. zvezek: Hladni vojni čas, 216. zvezek: Hladni vojni čas, 217. zvezek: Hladni vojni čas, 218. zvezek: Hladni vojni čas, 219. zvezek: Hladni vojni čas, 220. zvezek: Hladni vojni čas, 221. zvezek: Hladni vojni čas, 222. zvezek: Hladni vojni čas, 223. zvezek: Hladni vojni čas, 224. zvezek: Hladni vojni čas, 225. zvezek: Hladni vojni čas, 226. zvezek: Hladni vojni čas, 227. zvezek: Hladni vojni čas, 228. zvezek: Hladni vojni čas, 229. zvezek: Hladni vojni čas, 230. zvezek: Hladni vojni čas, 231. zvezek: Hladni vojni čas, 232. zvezek: Hladni vojni čas, 233. zvezek: Hladni vojni čas, 234. zvezek: Hladni vojni čas, 235. zvezek: Hladni vojni čas, 236. zvezek: Hladni vojni čas, 237. zvezek: Hladni vojni čas, 238. zvezek: Hladni vojni čas, 239. zvezek: Hladni vojni čas, 240. zvezek: Hladni vojni čas, 241. zvezek: Hladni vojni čas, 242. zvezek: Hladni vojni čas, 243. zvezek: Hladni vojni čas, 244. zvezek: Hladni vojni čas, 245. zvezek: Hladni vojni čas, 246. zvezek: Hladni vojni čas, 247. zvezek: Hladni vojni čas, 248. zvezek: Hladni vojni čas, 249. zvezek: Hladni vojni čas, 250. zvezek: Hladni vojni čas, 251. zvezek: Hladni vojni čas, 252. zvezek: Hladni vojni čas, 253. zvezek: Hladni vojni čas, 254. zvezek: Hladni vojni čas, 255. zvezek: Hladni vojni čas, 256. zvezek: Hladni vojni čas, 257. zvezek: Hladni vojni čas, 258. zvezek: Hladni vojni čas, 259. zvezek: Hladni vojni čas, 260. zvezek: Hladni vojni čas, 261. zvezek: Hladni vojni čas, 262. zvezek: Hladni vojni čas, 263. zvezek: Hladni vojni čas, 264. zvezek: Hladni vojni čas, 265. zvezek: Hladni vojni čas, 266. zvezek: Hladni vojni čas, 267. zvezek: Hladni vojni čas, 268. zvezek: Hladni vojni čas, 269. zvezek: Hladni vojni čas, 270. zvezek: Hladni vojni čas, 271. zvezek: Hladni vojni čas, 272. zvezek: Hladni vojni čas, 273. zvezek: Hladni vojni čas, 274. zvezek: Hladni vojni čas, 275. zvezek: Hladni vojni čas, 276. zvezek: Hladni vojni čas, 277. zvezek: Hladni vojni čas, 278. zvezek: Hladni vojni čas, 279. zvezek: Hladni vojni čas, 280. zvezek: Hladni vojni čas, 281. zvezek: Hladni vojni čas, 282. zvezek: Hladni vojni čas, 283. zvezek: Hladni vojni čas, 284. zvezek: Hladni vojni čas, 285. zvezek: Hladni vojni čas, 286. zvezek: Hladni vojni čas, 287. zvezek: Hladni vojni čas, 288. zvezek: Hladni vojni čas, 289. zvezek: Hladni vojni čas, 290. zvezek: Hladni vojni čas, 291. zvezek: Hladni vojni čas, 292. zvezek: Hladni vojni čas, 293. zvezek: Hladni vojni čas, 294. zvezek: Hladni vojni čas, 295. zvezek: Hladni vojni čas, 296. zvezek: Hladni vojni čas, 297. zvezek: Hladni vojni čas, 298. zvezek: Hladni vojni čas, 299. zvezek: Hladni vojni čas, 300. zvezek: Hladni vojni čas, 301. zvezek: Hladni vojni čas, 302. zvezek: Hladni vojni čas, 303. zvezek: Hladni vojni čas, 304. zvezek: Hladni vojni čas, 305. zvezek: Hladni vojni čas, 306. zvezek: Hladni vojni čas, 307. zvezek: Hladni vojni čas, 308. zvezek: Hladni vojni čas, 309. zvezek: Hladni vojni čas, 310. zvezek: Hladni vojni čas, 311. zvezek: Hladni vojni čas, 312. zvezek: Hladni vojni čas, 313. zvezek: Hladni vojni čas, 314. zvezek: Hladni vojni čas, 315. zvezek: Hladni vojni čas, 316. zvezek: Hladni vojni čas, 317. zvezek: Hladni vojni čas, 318. zvezek: Hladni vojni čas, 319. zvezek: Hladni vojni čas, 320. zvezek: Hladni vojni čas, 321. zvezek: Hladni vojni čas, 322. zvezek: Hladni vojni čas, 323. zvezek: Hladni vojni čas, 324. zvezek: Hladni vojni čas, 325. zvezek: Hladni vojni čas, 326. zvezek: Hladni vojni čas, 327. zvezek: Hladni vojni čas, 328. zvezek: Hladni vojni čas, 329. zvezek: Hladni vojni čas, 330. zvezek: Hladni vojni čas, 331. zvezek: Hladni vojni čas, 332. zvezek: Hladni vojni čas, 333. zvezek: Hladni vojni čas, 334. zvezek: Hladni vojni čas, 335. zvezek: Hladni vojni čas, 336. zvezek: Hladni vojni čas, 337. zvezek: Hladni vojni čas, 338. zvezek: Hladni vojni čas, 339. zvezek: Hladni vojni čas, 340. zvezek: Hladni vojni čas, 341. zvezek: Hladni vojni čas, 342. zvezek: Hladni vojni čas, 343. zvezek: Hladni vojni čas, 344. zvezek: Hladni vojni čas, 345. zvezek: Hladni vojni čas, 346. zvezek: Hladni vojni čas, 347. zvezek: Hladni vojni čas, 348. zvezek: Hladni vojni čas, 349. zvezek: Hladni vojni čas, 350. zvezek: Hladni vojni čas, 351. zvezek: Hladni vojni čas, 352. zvezek: Hladni vojni čas, 353. zvezek: Hladni vojni čas, 354. zvezek: Hladni vojni čas, 355. zvezek: Hladni vojni čas, 356. zvezek: Hladni vojni čas, 357. zvezek: Hladni vojni čas, 358. zvezek: Hladni vojni čas, 359. zvezek: Hladni vojni čas, 360. zvezek: Hladni vojni čas, 361. zvezek: Hladni vojni čas, 362. zvezek: Hladni vojni čas, 363. zvezek: Hladni vojni čas, 364. zvezek: Hladni vojni čas, 365. zvezek: Hladni vojni čas, 366. zvezek: Hladni vojni čas, 367. zvezek: Hladni vojni čas, 368. zvezek: Hladni vojni čas, 369. zvezek: Hladni vojni čas, 370. zvezek: Hladni vojni čas, 371. zvezek: Hladni vojni čas, 372. zvezek: Hladni vojni čas, 373. zvezek: Hladni vojni čas, 374. zvezek: Hladni vojni čas, 375. zvezek: Hladni vojni čas, 376. zvezek: Hladni vojni čas, 377. zvezek: Hladni vojni čas, 378. zvezek: Hladni vojni čas, 379. zvezek: Hladni vojni čas, 380. zvezek: Hladni vojni čas, 381. zvezek: Hladni vojni čas, 382. zvezek: Hladni vojni čas, 383. zvezek: Hladni vojni čas, 384. zvezek: Hladni vojni čas, 385. zvezek: Hladni vojni čas, 386. zvezek: Hladni vojni čas, 387. zvezek: Hladni vojni čas, 388. zvezek: Hladni vojni čas, 389. zvezek: Hladni vojni čas, 390. zvezek: Hladni vojni čas, 391. zvezek: Hladni vojni čas, 392. zvezek: Hladni vojni čas, 393. zvezek: Hladni vojni čas, 394. zvezek: Hladni vojni čas, 395. zvezek: Hladni vojni čas, 396. zvezek: Hladni vojni čas, 397. zvezek: Hladni vojni čas, 398. zvezek: Hladni vojni čas, 399. zvezek: Hladni vojni čas, 400. zvezek: Hladni vojni čas, 401. zvezek: Hladni vojni čas, 402. zvezek: Hladni vojni čas, 403. zvezek: Hladni vojni čas, 404. zvezek: Hladni vojni čas, 405. zvezek: Hladni vojni čas, 406. zvezek: Hladni vojni čas, 407. zvezek: Hladni vojni čas, 408. zvezek: Hladni vojni čas, 409. zvezek: Hladni vojni čas, 410. zvezek: Hladni vojni čas, 411. zvezek: Hladni vojni čas, 412. zvezek: Hladni vojni čas, 413. zvezek: Hladni vojni čas, 414. zvezek: Hladni vojni čas, 415. zvezek: Hladni vojni čas, 416. zvezek: Hladni vojni čas, 417. zvezek: Hladni vojni čas, 418. zvezek: Hladni vojni čas, 419. zvezek: Hladni vojni čas, 420. zvezek: Hladni vojni čas, 421. zvezek: Hladni vojni čas, 422. zvezek: Hladni vojni čas, 423. zvezek: Hladni vojni čas, 424. zvezek: Hladni vojni čas, 425. zvezek: Hladni vojni čas, 426. zvezek: Hladni vojni čas, 427. zvezek: Hladni vojni čas, 428. zvezek: Hladni vojni čas, 429. zvezek: Hladni vojni čas, 430. zvezek: Hladni vojni čas, 431. zvezek: Hladni vojni čas, 432. zvezek: Hladni vojni čas, 433. zvezek: Hladni vojni čas, 434. zvezek: Hladni vojni čas, 435. zvezek: Hladni vojni čas, 436. zvezek: Hladni vojni čas, 437. zvezek: Hladni vojni čas, 438. zvezek: Hladni vojni čas, 439. zvezek: Hladni vojni čas, 440. zvezek: Hladni vojni čas, 441. zvezek: Hladni vojni čas, 442. zvezek: Hladni vojni čas, 443. zvezek: Hladni vojni čas, 444. zvezek: Hladni vojni čas, 445. zvezek: Hladni vojni čas, 446. zvezek: Hladni vojni čas, 447. zvezek: Hladni vojni čas, 448. zvezek: Hladni vojni čas, 449. zvezek: Hladni vojni čas, 450. zvezek: Hladni vojni čas, 451. zvezek: Hladni vojni čas, 452. zvezek: Hladni vojni čas, 453. zvezek: Hladni vojni čas, 454. zvezek: Hladni vojni čas, 455. zvezek: Hladni vojni čas, 456. zvezek: Hladni vojni čas, 457. zvezek: Hladni vojni čas, 458. zvezek: Hladni vojni čas, 459. zvezek: Hladni vojni čas, 460. zvezek: Hladni vojni čas, 461. zvezek: Hladni vojni čas, 462. zvezek: Hladni vojni čas, 463. zvezek: Hladni vojni čas, 464. zvezek: Hladni vojni čas, 465. zvezek: Hladni vojni čas, 466. zvezek: Hladni vojni čas, 467. zvezek: Hladni vojni čas, 468. zvezek: Hladni vojni čas, 469. zvezek: Hladni vojni čas, 470. zvezek: Hladni vojni čas, 471. zvezek: Hladni vojni čas, 472. zvezek: Hladni vojni čas, 473. zvezek: Hladni vojni čas, 474. zvezek: Hladni vojni čas, 475. zvezek: Hladni vojni čas, 476. zvezek: Hladni vojni čas, 477. zvezek: Hladni vojni čas, 478. zvezek: Hladni vojni čas, 479. zvezek: Hladni vojni čas, 480. zvezek: Hladni vojni čas, 481. zvezek: Hladni vojni čas, 482. zvezek: Hladni vojni čas, 483. zvezek: Hladni vojni čas, 484. zvezek: Hladni vojni čas, 485. zvezek: Hladni vojni čas, 486. zvezek: Hladni vojni čas, 487. zvezek: Hladni vojni čas, 488. zvezek: Hladni vojni čas, 489. zvezek: Hladni vojni čas, 490. zvezek: Hladni vojni čas, 491. zvezek: Hladni vojni čas, 492. zvezek: Hladni vojni čas, 493. zvezek: Hladni vojni čas, 494. zvezek: Hladni vojni čas, 495. zvezek: Hladni vojni čas, 496. zvezek: Hladni vojni čas, 497. zvezek: Hladni vojni čas, 498. zvezek: Hladni vojni čas, 499. zvezek: Hladni vojni čas, 500. zvezek: Hladni vojni čas, 501. zvezek: Hladni vojni čas, 502. zvezek: Hladni vojni čas, 503. zvezek: Hladni vojni čas, 504. zvezek: Hladni vojni čas, 505. zvezek: Hladni vojni čas, 506. zvezek: Hladni vojni čas, 507. zvezek: Hladni vojni čas, 508. zvezek: Hladni vojni čas, 509. zvezek: Hladni vojni čas, 510. zvezek: Hladni vojni čas, 511. zvezek: Hladni vojni čas, 512. zvezek: Hladni vojni čas, 513. zvezek: Hladni vojni čas, 514. zvezek: Hladni vojni čas, 515. zvezek: Hladni vojni čas, 516. zvezek: Hladni vojni čas, 517. zvezek: Hladni vojni čas, 518. zvezek: Hladni vojni čas, 519. zvezek: Hladni vojni čas, 520. zvezek: Hladni vojni čas, 521. zvezek: Hladni vojni čas, 522. zvezek: Hladni vojni čas, 523. zvezek: Hladni vojni čas, 524. zvezek: Hladni vojni čas, 525. zvezek: Hladni vojni čas, 526. zvezek: Hladni vojni čas, 527. zvezek: Hladni vojni čas, 528. zvezek: Hladni vojni čas, 529. zvezek: Hladni vojni čas, 530. zvezek: Hladni vojni čas, 531. zvezek: Hladni vojni čas, 532. zvezek: Hladni vojni čas, 533. zvezek: Hladni vojni čas, 534. zvezek: Hladni vojni čas, 535. zvezek: Hladni vojni čas, 536. zvezek: Hladni vojni čas, 537. zvezek: Hladni vojni čas, 538. zvezek: Hladni vojni čas, 539. zvezek: Hladni vojni čas, 540. zvezek: Hladni vojni čas, 541. zvezek: Hladni vojni čas, 542. zvezek: Hladni vojni čas, 543. zvezek: Hladni vojni čas, 544. zvezek: Hladni vojni čas, 545. zvezek: Hladni vojni čas, 546. zvezek: Hladni vojni čas, 547. zvezek: Hladni vojni čas, 548. zvezek: Hladni vojni čas, 549. zvezek: Hladni vojni čas, 550. zvezek: Hladni vojni čas, 551. zvezek: Hladni vojni čas, 552. zvezek: Hladni vojni čas, 553. zvezek: Hladni vojni čas, 554. zvezek: Hladni vojni čas, 555. zvezek: Hladni vojni čas, 556. zvezek: Hladni vojni čas, 557. zvezek: Hladni vojni čas, 558. zvezek: Hladni vojni čas, 559. zvezek: Hladni vojni čas, 560. zvezek: Hladni vojni čas, 561. zvezek: Hladni vojni čas, 562. zvezek: Hladni vojni čas, 563. zvezek: Hladni vojni čas, 564. zvezek: Hladni vojni čas, 565. zvezek: Hladni vojni čas, 566. zvezek: Hladni vojni čas, 567. zvezek: Hladni vojni čas, 568. zvezek: Hladni vojni čas, 569. zvezek: Hladni vojni čas, 570. zvezek: Hladni vojni čas, 571. zvezek: Hladni vojni čas, 572. zvezek: Hladni vojni čas, 573. zvezek: Hladni vojni čas, 574. zvezek: Hladni vojni čas, 575. zvezek: Hladni vojni čas, 576. zvezek: Hladni vojni čas, 577. zvezek: Hladni vojni čas, 578. zvezek: Hladni vojni čas, 579. zvezek: Hladni vojni čas, 580. zvezek: Hladni vojni čas, 581. zvezek: Hladni vojni čas, 582. zvezek: Hladni vojni čas, 583. zvezek: Hladni vojni čas, 584. zvezek: Hladni vojni čas, 585. zvezek: Hladni vojni čas, 586. zvezek: Hladni vojni čas, 587. zvezek: Hladni vojni čas, 588. zvezek: Hladni vojni čas, 589. zvezek: Hladni vojni čas, 590. zvezek: Hladni vojni čas, 591. zvezek: Hladni vojni čas, 592. zvezek: Hladni vojni čas, 593. zvezek: Hladni vojni čas, 594. zvezek: Hladni vojni čas, 595. zvezek: Hladni vojni čas, 596. zvezek: Hladni vojni čas, 597. zvezek: Hladni vojni čas, 598. zvezek: Hladni vojni čas, 599. zvezek: Hladni vojni čas, 600. zvezek: Hladni vojni čas, 601. zvezek: Hladni vojni čas, 602. zvezek: Hladni vojni čas, 603. zvezek: Hladni vojni čas, 604. zvezek: Hladni vojni čas, 605. zvezek: Hladni vojni čas, 606. zvezek: Hladni vojni čas, 607. zvezek: Hladni vojni čas, 608. zvezek: Hladni vojni čas, 609. zvezek: Hladni vojni čas, 610. zvezek: Hladni vojni čas, 611. zvezek: Hladni vojni čas, 612. zvezek: Hladni vojni čas, 613. zvezek: Hladni vojni čas, 614. zvezek: Hladni vojni čas, 615. zvezek: Hladni vojni čas, 616. zvezek: Hladni vojni čas, 617. zvezek: Hladni vojni čas, 618. zvezek: Hladni vojni čas, 619. zvezek: Hladni vojni čas, 620. zvezek: Hladni vojni čas, 621. zvezek: Hladni vojni čas, 622. zvezek: Hladni vojni čas, 623. zvezek: Hladni vojni čas, 624. zvezek: Hladni vojni čas, 625. zvezek: Hladni vojni čas, 626. zvezek: Hladni vojni čas, 627.